

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.81

Hely

Idő

"1923"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: *A megáradt Duna*

Forrás:

Nepszava

Bp

(Hely)

1923. 2. 9.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A megáradt Duna.

**

Kiöntött a Római-patak, — A Római fürdő mentén a csónakházakat elöntötte a víz. — Csak csónakkal lehet a Ringer-telepet megközelíteni. — Miért fenyegeti örökös árvízveszedelem a Lőpormalom-dűlő lakóit? — A földmivélsügyi miniszterium hivatalos jelentése.

A hét elején, amikor az első jelentések érkeztek a Duna áradásáról, a főváros mérnöki hivatala közlést adott ki, amelyben megnyugtatta különösen Óbuda lakosságát, hogy az *idén nincs okuk aggodalomra*, mert a hírhedt Aranyárok-patakot megrendszabályozták, kiszélesítették, úgy hogy árvízveszedelem nem fenyegeti a környéket. A Filatori-gát mellett levő városrész lakói csakugyan megkönnyebbültek, mert ez a telep a legmélyebb fekvésű Óbudának és ha a Duna emelkedett, ők mindannyiszor a víz alá kerültek. Amde a jó, öreg Duna, úgy látszik, nemigen vett tudomást a hivatalos kijelentésekről és pár napon belül olyan hihetetlen árnyokban emelkedett, amelyre 1899 óta nem volt példa. Amíg a Filatori-gát lakói az idén csakugyan biztonságban vannak, addig a duzzadó, rohanó víztömeg más helyen keresett kiutat és esütörtök hajnalban kiöntött a Lőpormalom-dűlői házcsoport környékén, az ugynevezett Ringer-villánál.

Víz alatt a csónakházak.

A Római-fürdő mesés gyógyforrása, a 36 fok meleg kristálytiszta víz ködpárát ereszt a levegőbe és a egyszerű gyógyvizet használatlanul ömlik a patakba. Télen senki sem fürdik ebben a pompás vízben, gyógyító erejét senki sem veszi igénybe. A meleg forrásvíz cikk-cakkosan, a Szentendrei-országgal párhuzamosan igyekszik a Dunába. A fürdőtelep szélén, a hideg februári napon asszonyok meztláb állnak a pompás meleg vízben és nagymosást rendeznek. Sufjokliák a fehérenmüt és egymás között a legtrészebb eseményt tárgyalják. A patak kiöntött a Ringer-villánál és elöntötte az egész környéket. Kimegyünk a Duna partjára és tisztességtől nézzük azt a csodálatosan megdöb-

bentő látványt, amelyet a széles, hömpölygő folyam elénk tár. A hajóállomás épülete, hidja víz alatt. A Római strandfürdő helyét csak a jelzőtábláról ismerjük föl. A part mentén levő csónakházak és fürdőkabinok méteres víz alatt állanak. Egészen az összekötő vasúti hid töltéséig mindenütt víz, víz, piszkos, sárga víz.

Borzalmas éjszaka.

A Római fürdő, az esztergomi vasúti töltés, valamint a szentendrei országot mentén húzódik el a Lőpormalom-dűlői házcsoport. A Dunához legközelebb, a hajdani kecségmalom helyén, a Ringer-villák épültek. Két különálló épület. A Duna partján két ház áll, közvetlenül mellette folyik a melegvízi patak. E házak mögött a Ringer-villa, amelynek a kertjén keresztül csörgedez a patak. A villa mellett 8—10 ház áll; szegényes, kicsiny viskók.

A hatóságok a telep lakóit idejekorán figyelmeztették, hogy butoraikat és ingóságaitak helyezték biztonságba és aki akar, költözzön ki, mert a telepet árvíz fenyegeti. Az utóbbi tanácsot senki sem fogadta meg, mert melyik szegény ember válik meg butoraitól! Tehát úgy segítettek magukon, hogy a padlásra cipelték föl a butort és érték tárgyakat. Szerdán este a Római-patak már veszedelmesen duzzadt és a Duna vize folyton-folyvást emelkedett. A telep lakói azért lefeküdtek. Hajnalban 3 óra körül sístergés, zugas riasztotta föl az embereket. **Kiöntött a patak!** A férfiak nyomban hozzáfogtak a még veszedelmesen forgó buterdarabok biztonságba helyezéséhez és kiürítették a szobát, konyhát és kamrát. Ez a munka még a hajnali szürkületben is folyt és mire kivilá-

gosodott, a telepet méteres víz vette körül. A lakók a padlásra szorultak.

Délelőtt folyamán a folyamörség két csónakkal sietett a veszedelem színhelyére. Az asszonyokat és gyerekeket biztonságba helyezték, akik rokonokhoz, ismerősökhöz siettek. A víz alatt levő házak egyike emeletes. Két család lakik ott és ezek nem költözködtek ki a lakásból. Amikor odaértünk, akkor emelték ki a csónakból Folkusházy polgármestert, aki a kerületi előjárónak meghagyta, hogy a két családot lássák el meleg étellel, vízzel és egyéb szükséges dolgokkal.

Csónakon a házak körül.

A folyamörség legénysége egy tiszt és egy örmester vezetése alatt bonyolítja le az átkelő forgalmat. Beülünk az egyik csónakba és odavisznek bennünket a víz alatt levő házakhoz. A katonák becsülése szerint a víz 125 centiméter mély ezen a területen. Benézünk az egyik ház ablakán. A szobában méter magas a víz, az egyik sarokban állvány látható, rajta tányér és benne az otfelejtett kaposzta. Ki tudja, mikor mehet ide vissza a tulajdonosa! A házak körül lesújtó kép tárul elénk. A baromfiótlak ketrecci, a disznóótlak teteje már alig látszik ki a vízből. A félszerek és deszkabódék nyitott ajtajain hömpölyög ki és be a piszkos-sárgás víz. A telep mögött bolgár kertészek és munkások serényen dolgoznak. Ugynevezett *nyulgátakat* építenek, hogy a további áradást megakadályozzák. Ezekre a nyulgátakra azért van szükség, mert a melegvízi patak mentén a víz alatt levő teleptől 3—400 méternyire másik telep van, mintegy 20—30 házzal. Ha a Duna tovább árad és a patak ezeket a házakat is elönti, még nagyobb bajok keletkeznek, mert ezek az épületek *alacsonyabban fekszenek, mint az előbbieik*. Amikor a csónakkal megfordulunk, az emeletről leszó egy asszony a katonáknak:

— Fél óra múlva jöjjenek vissza, mert a kisfiam iskolába akar menni...

A katonák készséggel és szívesen dolgoznak. Délutánra nagyobb utászcsapatot rendeltek ki, hogy a nyulgátak emelését reggelre befejezzék.

lakói már többször fordultak a hatóságokhoz, hogy a melegvízű patakat töltsék föl, azonban hiába. A Ringer-család eddig meggyusította a törekvésüket, csupán azért, mert nem akarták elcsufítani a Ringer-villa kertjén keresztülfolyó patakat. A Ringerék szeszélyéből az egész nagy terület örökös árvízveszedelem fenyegette. Igaz, hogy a Ringer-villa is vízben áll, azonban ez a milliomos család ilyenkor nem lakik a villában és a modern szuterénnal épített villában aligha okoz majd kárt az árvíz. Más a helyzet a környékbeli kis házak lakóinál. Ezek legtöbbször szegény munkásember, akiket az árvíz főnkretesz. Munkába nem mehetnek és az éjszakát ott töltik a padláson, hogy szegényes holmijaikat megőrizzék.

Talán most, hogy a polgármester is ottjárt a víz alatt álló házak lakóinál, talán majd ezek után mégis megtalálják a módját annak, hogy a patakat föltöltsék. Elvégre a közérdek azt parancsolja, hogy egy család szeszélye miatt az egész Lópormalom-dülő lakói ne rettegjenek attól, hogy minden évben víz alá kerüljenek.

★

Hivatalos jelentések szerint a Duna felső szakaszán már némileg apadt a víz, azonban Gyórtól kezdődően még egyre tart az áradás. Budapesten csütörtök délelőtt 6.45 centiméter magas volt a vízállás és péntek reggelre 20–30 centiméternyi emelkedést várnak. A főváros felső rakodópartját természetesen nem fenyegeti veszedelem, mert 7 méternél nagyobb aligha lesz a Duna vízállása. Budapeستől délre kevés helyen fenyeget az árvíz. A Budafok mellett levő ugynevezett Háros-szigetet csütörtökön 1½–2 méteres víz borította és az Atlantika hajóépítő telepen megszünt minden munka.

Miért került víz alá a Lópormalom-dülő?

A Római fürdő és a környék nagyrésze a Ringer-család tulajdona. A Lópormalom-dülő

A szigeten most építenek egy gyapjúfonógyárat és az árvíz óriási károkat okozott az építkezés körül. A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya jelenté, hogy az áradás a Budapest fölötti szakaszon még egyre tart. Komáromnál a Duna 706 centiméteres magasságot ért el. Ennek következtében Budapesten a vízállás 680 centiméterre fog növekedni. A Kőrösön már beállt az apadás és a Tiszán sem észleltek jelentékenyebb áradást.